

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “สมรรถนะของรัฐกรผู้ที่จะเลื่อนมาดำรงตำแหน่งเป็นระดับหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนกกระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในอนาคต” โดยจะเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รัฐกรระดับหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก ในกระทรวงภายใน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปี พ.ศ. 2556 โดยไม่รวมถึงผู้ที่ลาไปศึกษาต่อภายในประเทศ และภายนอกประเทศ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 59 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 2 แบบดังนี้

1. ค้นคว้าศึกษาข้อมูลเอกสาร (Document Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทฤษฎีแนวคิด ผลงานเอกสารการวิจัย บทความเกี่ยวกับสมรรถนะและรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะให้แก่บุคลากรในองค์กรต่าง ๆ ทั้งจาก สปป. ลาว และ ประเทศไทย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสมรรถนะของรัฐกรผู้ที่จะเลื่อนมาดำรงตำแหน่งเป็นระดับหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน หน่วยงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในกระทรวงภายใน และระดับตำแหน่ง เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายในรวม 7 ด้าน เป็นคำถามประกอบด้วย

1. สมรรถนะ ด้านการบริการที่ดี (Service Mind)	จำนวน 6 ข้อ
2. สมรรถนะ ด้านการสื่อสาร (Communication)	จำนวน 5 ข้อ
3. สมรรถนะ ด้านการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ (Problem Solving and Decision Making)	จำนวน 5 ข้อ
4. สมรรถนะ ด้านภาวะผู้นำ (Leadership)	จำนวน 5 ข้อ
5. สมรรถนะ ด้านการทำงานเป็นทีม (Team Working)	จำนวน 6 ข้อ
6. สมรรถนะ ด้านความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ (Expertise)	จำนวน 6 ข้อ
7. สมรรถนะ ด้านจรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ (Ethics and Integrity)	จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับสมรรถนะออกเป็น 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตามแนวของ ลิเคอร์ต์ โดยการกำหนดระดับสมรรถนะหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนกของกระทรวงภายใน สปป. ลาว โดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้ Best and Kanh (1993, pp. 246-250 อ้างถึงใน ทิพวรรณ เจริญผล, 2542, หน้า 63)

ระดับสมรรถนะมากที่สุด	ให้ 4 คะแนน
ระดับสมรรถนะมาก	ให้ 3 คะแนน
ระดับสมรรถนะน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับสมรรถนะน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อมูลลำดับความสำคัญของสมรรถนะหลัก 7 ด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก ของกระทรวงภายใน สปป. ลาว โดยเรียงลำดับที่สำคัญของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก 7 อันดับจากมากไปหาน้อย เริ่มจาก “ความสำคัญมากที่สุด” เป็นอันดับที่ 1 และ อันดับน้อยที่สุด 7

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะหลักด้านอื่นที่จำเป็นของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายใน สปป. ลาว

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบ และการหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดที่จะศึกษา พร้อมทั้งกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเรื่องสมรรถนะของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายใน สปป. ลาว ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดที่จะศึกษา นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ให้คำแนะนำ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสมรรถนะและผู้เชี่ยวชาญ กระทรวงภายใน สปป. ลาว จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวนภาษา ได้แก่

3.1 ท่าน นาง คำพูน แก้วสะหวัน ปลัด กระทรวงภายใน สปป. ลาว

3.2 อาจารย์ กฤษฏา นันทเพชร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธินัย ธารเสนา คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบเครื่องมือ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ท่าน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8762 ซึ่งถือได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นได้สูง

6. ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงสรุปประเด็น โดยมีเป้าหมายเพื่อหาแนวทางการพัฒนารัฐกรผู้ที่จะเลื่อนตำแหน่งมาเป็นหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนกของกระทรวงภายใน สปป. ลาว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือการลงเก็บข้อมูลและแนะนำตัว จากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือและความสะดวกในการแจกแบบสอบถามแก่รัฐกร (หัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก) ที่สังกัดกระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว พร้อมแบบสอบถาม จำนวน 59 ฉบับ ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรของ กระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ
4. ดำเนินการลงรหัส และบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทางสังคมศาสตร์ ต่อไป

ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ เดือนมีนาคม-เมษายน 2556

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น คือ การประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว
2. บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์โดยจับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาสรุปใจความหลักในแต่ละข้อคำถาม แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาแจกแจงหาความถี่ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อนำเสนอผลสรุปอธิบายในลักษณะค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะ ของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน หน่วยงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในกระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและระดับตำแหน่ง วิเคราะห์โดยการกระจายความถี่หาค่าร้อยละ

2. ระดับสมรรถนะของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายใน รวม 7 ด้าน คือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการสื่อสาร ด้านการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การประเมินค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน โดยการแปลผลแบบอิงเกณฑ์ ตามแนวคิดของ Best and Kanb (1986, pp. 181-182 อ้างถึงใน ทิพวรรณ เจริญผล, 2542, หน้า 66)

คะแนน 4 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นมากที่สุด

คะแนน 3 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นมาก

คะแนน 2 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นน้อยสุด

นำแบบสอบถามที่ตรวจให้คะแนนแล้วไปดำเนินการตามสถิติ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์แล้วนำมาแปลความหมายของข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยดังนี้

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน พิจารณาจากคะแนนอันตรภาคชั้น (Class Interval) คือ

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด}-\text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}}$$

$$= \frac{4 - 1}{4}$$

$$= 0.75$$

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของการศึกษา สมรรถนะของรัฐกรผู้ที่จะมาเป็นหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก กระทรวงภายใน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง เป็นสมรรถนะที่จำเป็นน้อยสุด

3. การวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของสมรรถนะหลัก 7 ด้านตามความคิดเห็นของหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก โดยใช้การจัดลำดับตามการให้คะแนนในแต่ละข้อ และทำการรวมผลการให้คะแนนเพื่อจัดลำดับความสำคัญของแต่ละสมรรถนะ นำมาใช้เป็นการกำหนดเกณฑ์สมรรถนะหลัก

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะทั้ง 7 ด้านจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Mean)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นระดับหัวหน้าหรือรองหัวหน้าแผนก จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์โดยจับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาสรุปใจความหลักในแต่ละข้อคำถาม แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาแจกแจงหาความถี่ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อนำเสนอผลสรุปอธิบายในลักษณะค่าความถี่